

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 457. An & qualiter privilegium amittatur per revocationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

sunt. Atque ita delinquens ante hanc sententiam non tenetur abstinere ad usum privilegii. Suar. l. c. num. 8. Bonac. d. 1. c. 3. p. 8. §. ult. num. 1. Castrop. l. c. num. 3.

Quaest. 455. An & qualiter finiatur Privilegium per mortem privilegiati & concedentis Privilegium?

Resp. Primò: Privilegium personale unà cum persona, cui concessum, finitur, quia personæ adhæret, & non transit ad hæredes aut Successores illius. *L. privilegium. de Reg. juris in 6. L. in omnibus. & L. privilegia. ff. eod.* Privilegium reale, concessum nimirum ratione dignitatis, officii, loci aut rei, deficiente personâ per mortem vel amotionem à dignitate, vel officio, vel re amissâ non deficit, sed ad Successores in dignitate & officio (non verò ad administrantes idem officium vacans. Laym. in c. quoniam. de Offic. Jud. delegati) transit. Azor. p. 1. l. 5. c. 22. q. 6. quia, quæ ratione dignitatis conceduntur, mutata personâ non mutantur, c. si gratiosè. de rescript. in 6.

2. Resp. Secundò: Privilegium semel absolute & sine limitatione concessum & acceptatum non amittitur morte concedentis. Arg. c. si cui. de prob. in 6. c. si super. de off. deleg. in 6. quia privilegium est quædam liberalis donatio, quæ semel facta, non expirat per mortem donantis, & sic etiam precarium, quamvis ex mera liberalitate dantis proficiatur, huius morte secutâ pergit durare. Lauterb. ad ff. de precario. Idque procedit non tantum in privilegio merè favorabili, sed & in odioso, per quod derogatur juri communi, vel præjudicatur juri alterius privati, quia jura loquuntur absolute de gratia, & privilegium etiam odiosum est vera gratia respectu ejus, cui conceditur. Item extenditur, ita ut non tantum sit locus non-expirationi, si res non sit integra, sed etiam si sit adhuc integra, id est, si privilegiatus necdum caperit uti privilegio, cum neque talis limitatio addatur in citatis juribus, & gratia non sint restringendæ. Suar. l. c. c. 31. num. 2. Pirh. h. e. num. 171. cujus contrarium est in rescriptis justitiæ seu ad lites, in quibus delegatur jurisdictio contentiosa fori externi, quæ expirat morte delegantis, si res sit adhuc integra. c. relatum. c. gratium. c. licet. de Offic. Jud. deleg. limitandum tamen hoc ipsum ad privilegium aliamque gratiam jam factam, & non extendendum ad faciendam per executores, hæc enim re adhuc integrâ expirat morte concedentis. Gl. communiter recepta in cit. c. si cui. de prob. in 6. Dicitur autem gratia facta, quando directè concessa alicui in proprium favorem ipsius, etsi mera executio ab alia persona dependeat. Suar. l. c. num. 18. & 19. faciendâ verò, dum nihil directè concessum ei, in cujus favorem tendit, sed delegato v. g. Episcopo vel confessori directè mandatam, ut talem gratiam concedat, v. g. causâ cognitâ, dispense, ita Pirh. l. c. cum Suar. l. c. & Laym. cit. c. 22. n. 48. Item limitanda hæc ad casum, in quo Princeps concessit privilegium dicendo: *Ad beneplacitum nostrum*. Arg. *L. locatio. ff. locati*. cum talia verba significant perferentiam ejusdem voluntatis, quæ cum vita concedentis finitur. Suar. l. c. c. 32. n. 2. Pirh. num. 172. quamvis addat, citans pro hoc Gail. l. 2. obs. 60. num. 16. moderno usu observari privilegia etiam concessa à Principe sub hac forma: *ad beneplacitum nostrum*: Morte concedentis non expirare, ex ea ratione, quòd non prohibeatur stare ei, quod expressè non mutatur, uti

R. P. Lewr. Jur. Can. Lib. V.

dicta voluntas concedentis non mutatur morte, etsi extinguatur, quod à potiore procedere videretur, dum Princeps concessit privilegium dicendo: *donec revocavero*: quorum aliam rationem reddi non posse ait Laym. in cit. c. gratiosè. quàm quòd per verba hæc: *Concedimus ad beneplacitum nostrum* (quod idem dicendum videretur de verbis: *donec revocavero*) Princeps solùm intendat cavere & admonere, privilegium non transire in contractum seu pactum, & per talem concessionem nullam sibi vel Successoribus suis obligationem imponi, sed liberè revocari posse.

Quaest. 456. Qualiter percunte re, cui Privilegium annexum, pereat Privilegium?

Resp. Privilegium reale seu locale v. g. concessum religioni, collegio, dignitati, officio, iis penitus suppressis seu extinctis perit, uti & concessum loco, puta ecclesiæ, monasterio, castro, civitati, fundo, quibus tanquam subjecto citra respectum ad personas, eorum possessores aut inquilinos inhæret, destructis sine spe reparationis aut reedificationis expirant. Arg. *Reg. accessorium. de reg. jur. in 6. Gl. in reg. privilegium eodem. v. personale*. Innoc. in c. cum ex injuncto. de novi oper. nunc. quod limitant Reiffenst. num. 172. & alii, ut procedat, si autoritate Superioris, habentis ad hoc auctoritatem, destruat sine spe reedificationis, secus est, seu pergit inhæreere fundo non secus ac consecratio loci sacri adhæret pavimento. *L. de Sacra. ff. de contrab. empt.* ubi spes est reedificationis, c. pastoralis. 7. q. 1. Idem est, si ecclesia aut monasterium ideo destruat, ut alio commodiore loco ædificetur, tunc enim retinet privilegia prius habita, cum ecclesia alibi reedificata censeatur eadem cum destructa, quippe comparatur personæ, quæ concessa sibi privilegia secum defert, sic etiam, ubi privilegia concessa non ratione situs, sed ratione alterius tituli transcribilibus, v. g. ratione confraternitatis vel reliquiarum alicujus Sancti ibi depositarum, tunc enim his translatis aliò, etiam privilegia transferuntur aliò, & ita tenent Felin. in c. cum dilecta. de rescript. n. 25. Azor. p. 1. l. 5. c. 22. q. 11. Suar. de LL. l. 6. c. 5. à num. 5. quos citat & sequitur Wiestn. h. e. num. 41. Item cum monasterium privilegiatum humiliter desolatam unitur alteri monasterio, unitur enim tunc cum omnibus rebus & juribus & actionibus, quæ competunt ei. Arg. c. quia monasterium. de relig. domib. & consequenter cum omnibus privilegiis suis, quibus dein alter Abbas Monasterii, cui unitur, uti potest per habitudinem ad monasterium destructum, Reiffenst. num. 175.

Quaest. 457. An & qualiter Privilegium amittatur per revocationem?

Resp. Primò: Privilegium consistens in facultate & licentia delegata ad usum aliquem contra vel præter legem communem concessum subdito potest validè, etiam sine causa revocari à concedente illud ejusque Successore pro libitu. Abb. in c. novit. de Judic. num. 23. Felin. ibid. num. 8. Sanch. l. 8. de dispens. l. 8. c. 13. num. 1. Suar. l. c. c. 37. num. 10. Salaf. d. 17. S. 14. num. 70. Bonac. d. 1. q. 3. p. 8. §. 3. num. 1. Pont. l. 8. de mar. c. 19. num. 11. Castrop. iv. 3. d. 4. p. 21. §. 1. num. 1. Pirh. h. e. num. 86. cum communi, quia talis privilegii concessio est quasi quædam delegatio, quæ à delegante revocari potest. Dicitur primò:

Concessum subdito: quia sicut potest subditum à lege eximere per privilegium, ita potest eundem iterum subicere legi per revocationem privilegii, eique denuo imponere præceptum, quod per legem sublatum est, cum non amiserit potestatem jurisdictionis in illum. Dicitur secundò: *Valide etiam sine causa*: ex eadem ratione, nimirum ratione reventæ jurisdictionis, quod tamen ubi fecerit, peccabit venialiter, ut sentiunt Salaf. *l. c.* Sanch. *n. 11.* Molin. *de primog. L. 4. c. 3. num. 20.* Castrop. *l. c.* quia mutare voluntatem levitatis & inconstantiae est, & contra naturam beneficii Principis, quod decet esse mansurum. Privilegium tamen transfrens dominium in privilegiatum, sive concessum fit subdito, sive non-subdito revocari nequidem validè potest sine causa, ubi jam acceptatum à privilegiato, quia donatio acceptata revocari nequit, cum nemo re suâ, qualis est privilegium concessum & acceptatum, privari possit sine causa, adeoque nec Princeps privilegium, v. g. exigendi tributum aliquod à se concessum tollere potest à privilegiato tanquam illius bonum proprium. Castrop. *l. c. n. 2.* nisi fortè concessum à Rege sine consilio Procerum, dum damnosum est regno, ut Idem *n. 3.* Porò causa revocandi privilegium sufficiens est eadem, quæ est causa revocandi donationem perfectam, qualis est, si donatio cederet in gravem iacturam Regis & regni, aut communis boni. De cætero

2. Resp. Secundò: Privilegia conventionalia per pactum seu contractum onerosum, v. g. pro pretio, vel sub onere alicujus operis faciendi, aut etiam in renuntiationem aut compensationem meritorum, concessa etiam subdito, revocari à concedente sine gravi & bonum publicum concernente causa non possunt. Suar. *l. c. c. 37. num. 7.* Bonac. *l. c. num. 2.* Salas *l. c.* Sanch. *l. c. d. 33. n. 9.* Valq. *in opus. c. 6. §. 1. Less. l. 2. de justit. c. 33. du. 4. n. 35.* Pont. *l. 9. de mat. c. 19. §. 2. num. 13.* Castrop. *l. c. §. 2. num. 1.* Lauterb. *ad ff. de constit. Princip. §. 50.* ex ea ratione, quòd Princeps servare teneatur pacta & conventiones cum subdito initas, cum exinde oriatur obligatio justitiæ etiam adversus Principem, à qua obligatione semel contracta recedere, & inde jus quæsitum subdito suâ penitentiâ auferre, ut ostendit Anton. de Petra *tract. de jure quasi. non toll. per Principem. c. 32. q. 3. num. 45.* Unde in Camera Imperiali mandata pœnalia contra Principem & Status Imperii, qui privilegia conventionalia ex causa onerosa impetrata revocant, impetrantur. Arg. *Ordin. Cam. p. 2. tit. 23.* testatur Lauterb. *l. c.* Privilegium etiam remuneratorium obsequiorum & meritorum debitum, & non gratis datum censetur, & affine est dato ex conventionione. Wiestn. *h. t. num. 59.* Ad hoc autem, ut revocari nequeant, requiritur, ut meritorum in specie fiat mentio, & non sufficit dicere: *ob merita tua concedimus tibi, &c.* quia privilegium debet adæquati meritis, de quo constare nequit, nisi merita in specie exprimentur. Castrop. *l. c. num. 6.* si autem specialiter sint expressa, sufficienter censentur probata, & sufficit, quòd concedens id affirmet, secus, si in genere tantum dicat: *ob merita, vel quia bene meritu.* Castrop. *num. 7.* Jason. *conf. 227. vol. 9.* quod tamen qualiter limitandum, vide apud Castrop. unde etiam privilegium absolutâ donatione à Principe concessum subdito revocari nequit, cum per illam donationem acquiratur ei dominium & jus. Quòd si verò Princeps ob gravem justamque bonum publicum concernentem causam privilegi-

um revocavit, tenetur restituere pretium, si quod in concessione privilegii intervenit, aut, si quod opus ei exhibitum, æquivalentiam operis illius reddere, ne aliàs revocatio sit nulla, utpote injusta, tradunt Suar. *l. c.* referens alios. Sanch. Salas & alii apud Castrop. *l. c.* iis consentientem, qui etiam *num. 2.* cum Sanch. *num. 13.* Bonac. *num. 12.* Pontio *num. 13.* & aliis inde infert, dispensationes in gradu prohibito à matrimonium contrahendum concessas à Pontifice non revocari, nisi causa justa intercedat, & insuper reddatur pretium ei, cum quo fuit dispensatum. Item *num. 3.* cum Henriq. *l. 7. de indulg. c. 21. num. 7.* Manuel. *in exposit. cruciatæ. §. 12. num. 13.* Sanch. *d. 33. num. 10.* Salaf. Bonac. & aliis asserit, non revocari per jubileum privilegia in Bulla cruciatæ concessa, licet etiam Pontifex dicat, se revocare omnes gratias, privilegia & facultates singularibus personis, quacunque dignitate fulgentibus, quacunque de causa concessa, quia in Bulla cruciatæ concessa sunt sub contractu oneroso, nimirum dandi certam elemosynam, cujus debebat fieri specifica mentio.

Quæst. 458. Quâ ratione faciendâ revocatio privilegii vel dispensationis, ut effectum secum habeat?

1. Resp. Primò: Hæc revocatio fieri potest expressè, nimirum verbis expressis, vel tacitè, dum Princeps faciat actum, qui cum privilegio stare non potest; sufficit autem, dum sit expressè, clausula generalis, quâ dicit Princeps: *velle se privilegium vel constitutionem aliquam valere, non obstantibus quibuscunque privilegiis in contrarium, hoc ipso enim abrogantur seu revocantur quælibet in contrarium privilegia.* Limitandum tamen id in privilegiis concessis per modum contractus sive onerosi, sive remuneratorii; cum enim sint irrevocabilia, & per ea jus quæsitum, nisi causa publica & compensatio intercedat, nullo modo præsumi debet eorum revocatio, nisi in ea exprimentur etiam per contractum concessa. Sicar. *l. c. c. 38. num. 3.* Sanch. *cit. d. 33. num. 8.* Azor. *L. 5. c. 22. q. 11.* Pont. *l. c. num. 16.* Salaf. *de LL. d. 17. f. 14. num. 71. 73. & 79.* Castrop. *§. 4. num. 3.* Item in privilegiis habentibus clausulam, ut revocari non possint, nisi eorum specifica mentio fiat, cum tunc in revocatione addi debeat aliqua clausula, quâ hæc privilegia contineri videantur. Castrop. *num. 4.* qui tamen cum Suar. Salaf. Bonac. Pont. aliisque à se citatis addit, sufficere, si Princeps dicat: *se revocare privilegia in contrarium sub quacunque forma concessa; quia hæc verba operari aliquid debent, ac proinde debent esse revocatoria privilegiorum habentium clausulam revocatoriam quorumcunque privilegiorum.* Ac denique in privilegiis insertis corpori juris, quæ cum non tantum sint privilegia, sed & canones & leges, quousque canonum & legum fiat derogatio, non censentur derogata, ita Suar. Salas, *LL. cit.* Castrop. *num. 5.* Jason. *in L. 1. ff. solut. mat. cum Gl. in L. 3. c. de silent. & decurionib.* Quin etsi privilegium ab aliquo Concilio generali statutum, non sufficere ad derogationem illius clausulam derogatoriam quorumcunque privilegiorum, sub quacunque forma concessorum, sed exprimi debere insuper Concilium vel saltem sub generalibus verbis dicendo: *non obstante quacunque constitutione in Concilio generali edita.* Arg. *c. ult. de capell. monach. & c. nonnulli, de rescripti.* Covar.